

men ikke de andre 3. Altsaa, hvis man vilde til et virkeligt Ækvivalent, maatte man til en hel anden Ordning end den, Lovforslaget angiver. Jeg tror ikke, at der er Tvivl om, at det hele Lovforslag og da navnlig saaledes, som det er vedtaget i Folketinget, hviler paa en aritmetisk Vildfarelse, og det bekræfter altsaa atter, at „en Helt, som regner slet, er meget at beklage“.

Men selv om man nu kunde ordne Forholdet med Hensyn til Godtgørelsen for det Tab, der lides i Aar, saaledes, som det har været Tanken med Lovforslaget, tror jeg dog ikke, at man vil kunne slå sig til Ro dermed. For det første er det jo ikke det samme for en Afgiftnyder, om han faar det højere Beløb i Aar, hvor der er Dyrtid, og hvor han har stærk Brug for Pengene, eller han først faar det draabevis i Løbet af en Række følgende Aar, hvor hans Trang maaske ikke er nær saa stor. Men dernæst kan det overmaade godt tænkes, at det slet ikke bliver den samme Mand, som faar Godtgørelsen, som den, der har lidt Tabet. Beneficiariet kan tage Afsked, Enker kan dø, og saa vil Forholdet let udforme sig saaledes, at det bliver Per, der mister de 6 Kr i Aar, og Poul, som faar Ækvivalent i de følgende Aar. Og endelig fremhævede allerede den foregaaende Taler, at saa kan der jo være Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om en Ydelse een Gang for alle pr. 1914, en Ydelse, som enten overhovedet er een Gang for alle, eller som sidste Gang erlægges efter Kapitelstaksten pr. 1914. Det gælder f. Eks. om Forpagtningskontrakter, som løber ud med 1914, saaledes at der skal betales sidste Gang nu. Der kommer Tabet jo ganske bestemt, men Godtgørelsen bliver der ikke Tale om. Det er ogsaa under Forhandlingerne i det andet høje Ting fremdraget, at der er visse Brandforsikringsselskaber, som betaler Godtgørelse for brændt Korn efter Kapitelstakst. Hvis der nu overgaar en Landejendomsbesidder en Brand, hvorved en Masse Korn gaar tabt, og han skal tage mod Godtgørelse efter den lave Kapitelstakst, saa lider han Tabet, men hvor bliver Godtgørelsen af? Den kommer ikke, fordi der ikke er Ydelser, som han skal have i de kommende Aar.

Jeg tror altsaa, at det forholder sig saa som saa med de Billighedsgrunde, der paaberaabes til Fordel for Lovforslaget. Men jeg vender mig nu til det, der for mig som Jurist naturligvis har den største Interesse, nemlig Spørgsmaalet om Lov-

forslagets juridiske Forsvarlighed. Med Hensyn dertil mener jeg, at man maa gøre en Hovedsondring mellem Ordningen for Fremtiden og Ordningen med Hensyn til Kapitelstaksten pr. 1914. Jeg holder mig foreløbig til den fremtidige Ordning og bortser altsaa fra, at der gives Loven tilbagevirkende Kraft med Hensyn til Kapitelstaksten pr. 1914. Hvad nu Fremtiden angaar, skal jeg ikke bestride, at Statsmagten er juridisk beføjet til at forandre Grundlaget for Erlæggelsen af Ydelser af offentlig-retlig Karakter. Det kan ofte fremtræde som noget ubilligt overfor dem, hvem de paagældende Ydelser skal komme til gode, men Statsmagtens juridiske Beføjelse til at træffe en saadan Ordning tror jeg ikke kan bestrides. Anderledes forholder det sig, naar der er Tale om Ydelser i private Kontraktforhold, f. Eks. hvis der i Forpagtningsforhold erlægges Afgift i Korn efter Kapitelstakst. Det maa nemlig erindres, at naar de paagældende private Kontrahenter, Ejer og Forpagter, har bestemt, at Afgiften skal erlægges i Korn efter Kapitelstakst, saa er det for de vedkommende en ganske frivillig Sag, det er ikke noget, som det offentlige paatvinger dem, det er noget, de vælger, fordi det synes dem at passe i deres Interesse; hvis de ønsker det, kan de selvfølgelig træffe en ganske anden Ordning, der er ikke det mindste i Vejen for, at de kan bestemme, at Forpagtningsafgiften skal erlægges i Korn in natura. Hvis det er Tilfældet, vil Ydelsen jo aldeles ikke paavirkes af, at Statsmagten gør Forandringer med Hensyn til Kapitelstaksten, Ansættelsen til Kapitelstakst faar ikke noget med disse Ydelser at gøre. Men hvis man endelig ønsker, at Forpagtningsafgiften skal erlægges i Penge, men dog stige og falde med Jordens Udbytte, behøver man endelig heller ikke at henholde sig til Kapitelstaksten. Der er juridisk intet i Vejen for ved Indgaaelsen af Forpagtningsforholdet at sige, at der skal betales f. Eks. 100 Tdr. Byg efter deres Værdi, men at denne Værdi skal fastsættes ikke efter Kapitelstaksten, men efter Opgivelse af en edsvoren Kornmægler paa Københavns Børs overensstemmende med Kornets virkelige Omsætningsværdi, eller man kan bestemme, at Værdien af Kornet skal fastsættes af Voldgiftsmænd ved en Opmand, det er ogsaa fuldkommen tilladeligt. Gaar man en af disse Veje, er det ogsaa klart, at Forpagtningsafgiften ikke kan paavirkes af, at Staten gør en eller anden For-